

Корнійчук О.П.

к.е.н., ст.н.с., старший науковий співробітник
Інститут демографії та соціальних досліджень
ім. М.В. Птухи НАН України
м. Київ, Україна.

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ ДОМІНАНТНОСТІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА КОВІД- ПАНДЕМІЇ

В умовах війни та Ковід-пандемії пріоритетність впровадження штучного інтелекту у системі охорони насамперед стосується діагностики захворювань на основі програм, які здатні порівнювати інформацію від конкретного пацієнта з інформацією кількох мільйонів попередніх обстежень та десятки тисяч наукових досліджень із наукових статей за лічені секунди. Лікар, який оцінює стан здоров'я пацієнта, має непорівнянно менший обсяг знань при огляді населення, та опрацювань наукових видань. Таким чином, чим аналітично складніше завдання, тим успішніше і швидше з ним справляється штучний інтелект. Слід врахувати, що для ефекту від використання штучного інтелекту необхідні великі бази даних.

Вірогідний вплив війни і Ковід-19 на розвиток штучного інтелекту у т.ч. в Україні буде пов'язаний із потребою високої динаміки роботизації суспільства. Це дозволить кардинально зменшити число контактів населення, що має зберегти належну продуктивність праці в умовах війни та Ковід-пандемії і інших надзвичайних ситуацій. Тенденція до оснащення установ та організацій штучним інтелектом буде підвищувати їх ефективність. Це призведе до зменшення чисельності персоналу. Комп'ютери суттєво скорочуватимуть роль людини в процесі роботи [1].

Штучний інтелект стрімко наближає настання поворотного моменту в житті суспільств. Заслужують на позитивну оцінку досвід окремих передових країн по захисту людей від економічної катастрофи шляхом запровадження універсального базового доходу [2, С. 100]. З іншого боку, актуальною є пропозиція запровадження чотирьохденного робочого тижня з шестигодинним робочим днем [3]. Це стосується робіт з гнучким графіком. Зазначене матиме вплив на психічне здоров'я, насамперед чоловіків, які залишились без роботи. Це пов'язано з тим, що робота пов'язана із самореалізацією і самоповагою.

Можливим позитивним чинником для підтримання належного рівня життя населення може стати збільшення заробітної плати для осіб з низьким рівнем доходів на основі окремих програм.

Якість життя більшості населення буде знижуватись, і не виключає зростання проявів алкоголізму, наркоманії, психічних захворювань із-за відсутності самореалізації.

Слід враховувати, що при використанні великих баз даних будуть вдосконалюватись підходи до нейтронних мереж штучного інтелекту. Це

дозволить не тільки читати тексти і книги, а й розуміти їх, досягши високого рівня обізнаності, що може стати загрозою для людства [4].

Встановлення на мобільному телефоні урядового додатку для відстеження місцезнаходження осіб, які захворіли на Ковід-19, в добровільному порядку, практично унеможливило ефективне використання цього підходу у демократичних країнах. Певна частка громадян у щоденних вчинках проявляла належну медичну культуру щодо дотримання карантинних обмежень. Це стосувалось і стосується дотримання маскового режиму, дистанції. Це спрацювало лише в Китаї і на 30% у Сінгапурі [5], [6]. Оптимальним варіантом вірогідно може стати партнерська співпраця із штучним інтелектом. Особливістю еволюції людства є практична незмінність людини на психічному і фізичному рівнях. Єднання сучасних революцій штучного інтелекту і біоінженерії дозволить помітно розширити розумові і фізичні здібності [7]. Це призведе, у тому числі в системі охорони здоров'я, до розподілу праці між людьми і машинами та штучним інтелектом. Останні будуть займатись високоточною діяльністю. До прикладу у системі охорони здоров'я вони розшифровуватимуть рентген – знімки, УЗД та лабораторні аналізи. Лікарі і медсестри сфокусуються на догляді за пацієнтами для надання їм різної підтримки. Вірогідно зросте потреба у людських відносинах в умовах тісної взаємодії людей з комп'ютером. Це вірогідно спонукатиме населення до самовдосконалення [2, с. 107].

Перспективною моделлю людської взаємодії під час війни та пандемії, , так і в пост-пандемічний період *в ході* та після війни стане гібридна модель. Вона базуватиметься на віртуальному і фізичному спілкуванні з населенням *органів влади* та медичного персоналу.

Література:

1. Covid-19 and the workforce: MIT Technology Review (Електронний ресурс). Режим доступу: <https://mittrinsights.s3.amazonaws.com/AIagenda2020/Covid19workforce.pdf>
2. Закарія, Ф. Десять уроків для світу після пандемії / пер. з англ. Анна Марковська та Орина Ємельянова. – К.: Наш Формат, 2021. – 264 с.
3. Ієн Мак'юен. Свій серед машин / пер. з англ.. Маша Семашина. – К.: КМ-Букс, 2019. – 368 с.
4. Бостром Нік. СУперінтелект. Стратегії і небезпеки розвитку розумних машин / пер. з англ. Антон Ящук, Антоніна Ящук. – К.: Наш Формат, 2020. – 408 с.
5. Babones, S. (2020). Countries rolling out coronavirus tracking apps show why they can't work. *Foreign Policy*, 12
6. Goh Yu Chong, Nasrath Hassan «Factsheet-TraceTogether Programme (Електронний ресурс). Режим доступу: <https://www.smartnation.gov.sg/media-hub/press-releases/factsheet-tracetgether-programme>
7. Harari, Y. N. (2016). *Homo Deus: A brief history of tomorrow*. Random House